

SARA B. ELFGRENOVÁ
MATS STRANDBERG

KRUH

KRUH

Rabén & Sjögren, Stockholm
© Sara B. Elfgren and Mats Strandberg 2011
by Agreement with Grand Agency, Sweden
and Andrew Nurnberg Associates International Limited,
Czech Republic
Design: Pär Åhlander
Cover illustration: Kim W. Anderson
All rights reserved
Original title: Cirkeln

Czech edition © Fortuna Libri, Praha 2012
Translation © Jana Chmura Svatošová, 2012

Vydalo nakladatelství Fortuna Libri v edici Fortuna Teen.

www.fortunalibri.cz

Odpovědná redaktorka Alena Peisertová

První vydání

Všechna práva vyhrazena
Žádná část této publikace se nesmí reprodukovat, ukládat
do informačních systémů ani rozšiřovat jakýmkoli způsobem,
ať už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukcí
nebo jinými prostředky bez písemného souhlasu majitelů práv.

ISBN 978-80-7321-631-3

KRUH

SARA B. ELFGRENOVÁ
MATS STRANDBERG

FORTUNA

I

1

Čeká na odpověď, ale Elias neví, co říct. Žádná odpověď ji nemůže uspokojit. Místo toho zírá na své ruce. Jsou tak bledé, že je na nich v ostrém světle zářivek znatelná každá žilka.

„Eliasi?“

Jak může vydržet pracovat v tak trapně malé místnosti s jejími šanony, utrápenými rostlinami v květináčích a výhledem na školní parkoviště? Jak vůbec vydrží sama se sebou?

„Můžeš mi vysvětlit, jak si to představuješ?“ zeptá se.

Elias vzhlédne a podívá se na ředitelku. Jistěže to vydrží. Lidé jako ona do takového světa zcela samozřejmě patří. Vždycky dělají jen to, co se od nich očekává a co je běžné. Především jsou přesvědčeni, že mají patent na vyřešení veškerých problémů. Řešení číslo jedna: přizpůsob se a řiď se pravidly. Jako ředitelka je Adriana Lopezová královnou celého světa, který na této filozofii staví.

„Tato situace mi dělá velké starosti,“ říká, ale Elias si všimne, že je ve skutečnosti naštvaná. Že není schopen dát se dohromady. „Neuplynuly ještě ani tři týdny prvního pololetí a ty už máš padesátiprocentní absenci. Probírám to tu s tebou proto, abys úplně neztratil půdu pod nohama.“

Elias myslí na Linnéu. To obvykle pomáhá, teď si ale pamatuje jen to, jak na sebe v noci křičeli. Pomyšlení na její slzy bolí. Nemohl ji utěšit, protože to on je způsobil. Možná ho teď nenávidí.

Linnéa je tou, kdo ho drží z dosahu temnoty. Kdo ho přiměje, aby nehledal úniky. Žiletku, která by mu na chvíli pomohla ovládnout úzkost. Kouření trávy, při kterém na ni zapomene. Včera však nedokázal odolat a Linnéa na to samozřejmě přišla. A teď ho možná nenávidí.

„Tady na gymnáziu je to jiné,“ pokračuje královna. „Máš větší volnost, ale je to volnost podmíněná odpovědností. Nikdo tě tu nebude vodit za ručičku. Je zcela na tobě, jak chceš, aby zbytek tvého života vypadal. To tady se o tom rozhodne. Celá tvá budoucnost. Chceš ji skutečně jen tak zahodit?“

Elias se málem rozesměje. Cožpak ona skutečně věří na takové kecy? Není pro ni člověkem, jen dalším z jejích žáků, *kteří se dostali trochu na šikmou plochu*. Přece nemůže mít problémy, které by se nedaly vysvětlit *pubertou a hormony*. Jediné, co pomáhá, jsou *pevná pravidla a jasně stanovené hranice*.

„Přece existuje test způsobilosti na vysokou.“

Jen mu to uklouzlo. Ředitelčina ústa se stáhnou do úzké čárky.

„I takový test vyžaduje studijní návyky.“

Elias vzdychne. Tato schůzka už se táhne příliš dlouho.

„Já vím,“ řekne, aniž jí pohlédne do očí. „Já opravdu nechci všechno zpackat. Myslel jsem, že gymnázium bude pro mě nový začátek, ale je to těžší, než jsem si uměl představit... Jsem za ostatníma tak hrozně pozadu. Ale zvládnou to.“

Ředitelka se tváří překvapeně. Pak se jí po tváři rozlije úsměv, první přirozený úsměv za celou schůzku. Elias právě řekl to, co chtěla slyšet.

„Dobře,“ řekne. „Sám poznáš, že až se skutečně rozhodneš vzchopit, půjde to pak samo.“

Předkloní se, sundá Eliasovi z černého trika vlas a zatočí jím mezi prsty. Zaleskne se na slunci, které sem svítí oknem. Trochu světlejší u kořene, kde jeho přirozená barva povyrostla o centi-

metr. Adriana Lopezová na něj fascinovaně hledí a Eliase ovládne šílený pocit, že snad vstrčí vlas do úst a začne ho žvýkat.

Všimne si jeho pohledu a opatrně vlas položí do odpadkového koše.

„Promiň, jsem trochu moc pedantická,“ řekne.

Elias se usměje způsobem, který může znamenat cokoli, protože pořádně neví, co odpovědět.

„Řekla bych, že jsme pro dnešek hotovi,“ řekne ředitelka.

Elias vstane a odejde z místnosti. Dveře se za ním úplně nedovrou. Otočí se, aby je zavřel, a zahlédne uvnitř ředitelku.

Naklání se nad koš a vyloví cosi svými dlouhými štíhlými prsty. To cosi nechá sklouznout do malé obálky, kterou pak zalepí.

Elias zůstane stát, nejistý, zda skutečně viděl správně. Nespoléhá už na své smysly, ne po těch posledních dnech. Kdyby to nebylo tak nepochopitelné, myslel by si, že to byl vlas, který mu před chvílí sebrala z trika.

Vtom ředitelka vzhledne. Pohled jí na okamžik ztvdne, než na tváři vynutí úsměv.

„Potřebuješ ještě něco?“ zeptá se.

„Ne,“ zamumlá Elias a strčí do dveří.

Když zaklapnou, pocítí nepatřičnou úlevu, jako by unikl nebezpečí smrti.

Škola je prázdná a opuštěná. Působí to nepřírozně. Před pouhou půlhodinou, kdy šel do ředitelny, se hemžila žáky.

Elias namačká Linnéino číslo, zatímco dusá po točitých schodech dolů. Odpoví ve chvíli, kdy doběhne na poslední schod a rozrazí dveře do chodby v přízemí.

„Linnéa.“

„To jsem já,“ řekne Elias.

Bolestně ho svírá nervozita.

„Aha, to je to,“ odpoví nakonec jako vždycky.

Elias se trochu uvolní.

„Promiň,“ řekne. „Ten včerejšek mě tak strašně mrzí.“

Vlastně to chtěl říct už ráno, hned jak se viděli. Ale nebyla k tomu příležitost. Linnéa se mu celý den vyhýbala. A před poslední hodinou zmizela.

„Aha,“ řekne jen.

Její hlas nezní našťavaně. Ani smutně. Je prázdný a odevzdaný – jako by to *vzdala* – a to Eliase vyděsí víc než cokoli jiného.

„To není tak... já jsem znova nezačal. Já už nehodlám znovu začít. Byl to jen jeden joint.“

„Tos včera říkal.“

„Nezdálo se, že bys mi věřila.“

Elias jde podél řady skříněk, kolem sedací soupravy s tvrdými dřevěnými lavicemi přišroubovanými k podlaze, už minul nástěnku a Linnéa stále ještě nic neřekla. Vtom si uvědomí, že slyší něco jiného. Kroky, které nejsou jeho.

Otočí se. Nikde nikdo.

„Tvrdil jsi mi, žes toho nechal,“ ozve se Linnéin hlas.

„Já vím. Promiň. Víím, že jsem tě zklamal...“

„Ne,“ přeruší ho Linnéa. „Tos přece, kruci, zklamal sám sebe! Nemůžeš to dělat kvůli *mně*. To pak nikdy...“

„Já vím, já vím,“ říká. „Já to všechno vím.“

Elias už je u své skřínky, odemkne ji, strčí několik knih do černé látkové tašky a tenké plechové dveře opět zabouchne. Zrovna si uvědomil zvuk druhých kroků, když vtom utichly. Opět se otočí. Nikdo tam. Vůbec nikdo. A přesto cítí, že ho někdo pozoruje.

„Proč jsi to udělal?“

Stejnou otázku mu položila den předtím, několikrát ji zopakovala. Nikdy jí však neřekl pravdu. Je příliš hrozivá. Příliš šílená. I na případ pro psychiatra, jakým je on sám.

„Řekl jsem ti to přece. Přepadla mě úzkost,“ říká a snaží se nedat najevo podráždění, nezavdat opět příčinu k hádce.

„Vím, že je to ještě něco jiného.“

Elias zaváhá.

„Dobře,“ řekne tiše. „Povím ti to. Můžeme se vidět večer?“

„Dobře.“

„Zmizím, jen co máma s tátou usnou. Linnéo...“

„Ano?“

„Nenávidíš mě teď?“

„Nenávidím, že se tak blbě ptáš,“ prskne.

Konečně. To je ta Linnéa, jakou zná.

Elias ukončí hovor. Stojí na chodbě a usmívá se. Pořád ještě je naděje. Dokud ho nezačne nenávidět, je naděje. Musí Linnée všechno říct. Je jeho sestrou ve všem krom krve. Nemusí tím procházet sám.

V tu chvíli zhasnou lampy. Elias strne. Na jednom konci chodby dovnitř dopadá okny slabé světlo. Kdesi blízko se zavřou dveře. Pak se rozhostí ticho.

Není čeho se bát, pokouší se namluvit si.

Vydá se k východu. Nutí se jít klidně, pevnými kroky. Nepodlehne narůstající panice. Za řadou skříněk zahne za roh.

Kdosi tam stojí.

Školník. Elias ho viděl jen dvakrát, ale jeho není možné zapomenout.

To ty velké, ledově modré oči. Oči, které hledí na Eliase, jako by prohlédly všechna jeho tajemství.

Elias hledí do země, když ho míjí. Přesto cítí, jak ho ten pohled pálí na šíji. V hrdle přemáhá nevolnost. Jako by mu v krční jamce pulz tepal tak silně, že dráždí dávicí reflex. Zrychlí.

V posledním půlroce se všechno zlepšilo. Cítil, že se v něm dějí věci, že se mění. Nová psycholožka na psychiatrii pro děti

a mladistvé není takový hlupák, jako ta předešlá, a skutečně se zdá, že mu trochu rozumí. Ale především má Linnéu. Dokáže ho přimět, aby se cítil jako živá bytost, aby se chtěl dostat z dusivé, byť domácí temnoty.

Proto je tak těžké pochopit, proč se to děje právě *ted'* – *ted'*, když může konečně v noci spát, *ted'*, když je dokonce schopen cítit radost.

Před třemi dny viděl, jak se mu v zrcadle mění tvář. Jak se protahuje a mění k nepoznání. A uvědomil si, že je skutečně duševně chorý. Tak, že slyší hlasy a má halucinace. K smrti ho to vyděsilo.

Tři dny odolával žiletkám i Jonteho zboží. Vyhýbal se zrcadlům. Včera se však zahlédl ve výloze, viděl, jak se jeho tvář chvěje a rozpíjí, jako by byla z vody. A tehdy zavolał Jontemu.

Ztrácíš půdu pod nohama.

Cizí zašeptání v jeho hlavě. Elias se rozhlédne a zjistí, že znovu vyšel po točitém schodišti a vrátil se do chodby před ředitelnu. Neví, proč sem přišel.

Lampy zablikají a zhasnou. Dveře na schodiště se za ním pomalu zavírají. Těsně než se zabouchnou, uslyší to znovu. Zvuk měkkých podrážek na točitých schodech.

Schovej se.

Elias běží temnou chodbou. Po každé řadě skříněk čeká, že se tam někdo *nebo něco* vynoří. Ve chvíli, když zahýbá za roh, slyší, jak se daleko za ním dveře na schodiště otevírají. Kroky se blíží, pomalu, ale cílevědomě.

Dobíhá k velkému kamennému schodišti, které tvoří páteř školy.

Vyběhni po schodech nahoru.

Eliasovy nohy poslouchají, berou schody po dvou. Když dosáhne vrcholu, běží dál malou chodbou, ze které vedou malá dvířka na půdu školy. Je to slepá ulička, jedno z mála zapomenu-

tých míst školy. Je tu několik záchodů, které nikdo jiný neužívá. Setkávají se tu s Linnéou.

Kroky se blíží.

Schovej se.

Elias otevírá dveře k záchodům a vklouzne dovnitř. Opatrně za sebou zavírá a snaží se dýchat co nejtišeji. Naslouchá. Jediný zvuk na celém světě je motocykl, který akceleruje a zmizí v dálce.

Elias přiloží ucho ke dveřím.

Nic neslyší. Ale ví. Někdo tam stojí. Na druhé straně dveří.

Eliasi.

Zašeptání je nyní silnější, ale Elias si je naprosto jistý, že existuje pouze v jeho hlavě.

Teď se to stalo, zešlél jsem, myslí si a v tu chvíli se ozve hlas:

Ano. Zešlels.

Pohlédne k oknu, k bledému modrému nebi. Bílé kachlíčky svítí. Tady uvnitř je zima. Zahltí ho pocit obrovské samoty.

Obrat' se.

Elias nechce, ale přesto se pomalu obrátí. Jako by ztratil vládu nad vlastním tělem. To hlas je ovládá, jako by on sám byl loutkou z masa a krve.

Nyní stojí před třemi umyvadly se zrcadly nad sebou. Když spatří svůj sinálý obličej, chce oči zavřít, ale nemůže.

Rozbij sklo.

Eliasovo tělo poslouchá. Ruka se pevněji sevře kolem ucha látkové tašky, zatočí s ní ve vzduchu.

Zvuk se rozlehne mezi vykachlíkovanými stěnami, když se zrcadlo rozbije. Uvolní se veliké střepy a padají do umyvadla, kde se s třesknutím roztříští na menší kusy.

Někdo to musel slyšet, pomyslí si Elias. Prosím, kéž to někdo slyšel.

Nikdo však nepřichází. Je s hlasem sám.

Eliasovo tělo přistupuje k umyvadlu a vybere největší stěp. Pochopí, co se stane. Hrůzou se mu zamotá hlava.

Jsi rozbitý. Nelze tě spravit.

Pomalu couvá do jedné z otevřených kabiněk.

Brzy bude po všem. Brzy se už nikdy nebudeš muset bát.

Hlas zní nyní téměř chlácholivě.

Elias za sebou zamkne a sveze se na záchodovou mísu. Ze všech sil se snaží otevřít ústa, snaží se křičet. Ruka se mu kolem střepeu sevře pevněji a ostré hrany se zaříznou do dlaně.

Žádná bolest.

A žádnou bolest necítí. Sleduje, jak se z dlaně řine krev a kape na šedou dlažbu, ale on sám necítí nic. Tělo je ochromené. Zůstaly jen myšlenky. A hlas.

Život nebude lepší. To už je lepší ukončit jej nyní. Vyhneš se bolesti. Vyhneš se zradě. Stejně nikdy nebude líp, Eliasi. Život je jen ponižující boj. Jen mrtví jsou doopravdy šťastní.

Elias už se nepokouší vzdorovat, když stěp prořízne dlouhý rukáv trika a odhalí zjizvenou pokožku pod ním.

Maminka. Táta, pomyslí si. Ti to zvládnou. Mají svou víru. Věří, že se znovu setkáme v nebi.

Mám vás hrozně rád, pomyslí si a ostří zároveň vytváří první řez pokožkou.

Doufá, že Linnéa pochopí, že to nebyla jeho volba. Všichni ostatní si budou myslet, že si vzal život z vlastního rozhodnutí, a na tom nezáleží. Jen ona aby si to nemyslela.

Řeže naprosto jiným způsobem než kdy dříve. Hluboko a cílevědomě.

Brzy bude po všem, Eliasi. Jen ještě trochu. Pak bude po všem. Bude to tak lepší. Už jsi trpěl dost.

Krev mu tryská z paže. Vidí to, ale nic necítí a nyní se mu před očima roztančí černé tečky. Tančí a rozšiřují se a splývají, až

nakonec celý svět zčerná. Poslední zvuky, které slyší, jsou kroky venku na chodbě. Ten, kdo je venku, se už nesnaží tajně krást. Teď už není důvod.

Snaží se ze všech sil držet Linnéy. Jako když byl malý a doufal, že se zbaví nočních můr, pokud se mu při usínání pokusí udržet jedinou hezkou myšlenku.

Odpusť mi.

Neví, zda slova vyslovil on sám nebo je pronesl ten hlas.

A v tu chvíli pocítí bolest.

2

Když opět nabude vědomí, leží schoulená v rohu, kde ji nechali.

Ve sklepe je naprostá tma. Bolí ji celé tělo.

Posadí se, stáhne nohy pod košili a pažemi obejmje kolena. Stále ještě neslyší na pravé ucho a tupě jí buší v oku, které má zalepené hnisem a sraženou krví.

Venku na chodbě se rozlehnou kroky a těžké dveře se otevrou. Místnost ozáří světlo z pochodně a ona odvrátí zrak, když spatří své sedřené nohy spojené silným řetězem. Dva strážci ji zvednou ze země a svážou jí ruce za zády, zatímco nosič pochodně přihlíží. Provaz se jí zařízne do zápěstí, ale nehodlá jim dát najevo, jak to bolí.

Muž s pochodní k ní přistoupí s povýšeným úšklebkem. Nemá zuby a dech mu páchne po shnilém mase. Žár jí spaluje tvář, když k ní plamen přiblíží.

„Dneska zemřeš, běhno,“ řekne a volnou rukou jí pohladí tvář, pak ji nechá sklouznout k nadržům.

Naplní ji nenávist, posílí ji a zatvrdí.

„Proklínám tě,“ zasyčí. „Úd ti shnije a odpadne! Můj pán Satan si pro tebe přijde na smrtelné lože a démoni tě budou trýznit po celou věčnost!“

Muž stáhne ruku, jako by se spálil.

„Bůh nám budiž milostiv,“ zamumlá jeden ze strážců.

Vidět je tak vyděšené jí dodá trochu útěchy.

Kdosi jí přes hlavu přetáhne pytel a vlečou ji spleťtými chodbami. Brána se se zaskřípěním otevře.

Je venku. Vzduch čerstvě voní rosou. Obrní se proti nenávistnému řevu lůzy, ale jediné, co je slyšet, je ptačí cvrlikání. Pytlovinou prosvítá rudé světlo svítání. Na jihu se ozve kukačka. Kukačka z jihu je kukačkou smrti.

Ovládne ji hluboký, zvířecí instinkt. Musí uprchnout. Teď hned.

V panice se slepě vyřítí kupředu. Okovy ji při běhu bijí o kotníky. Nikdo se ji nesnaží zadržet. Vědí, že není třeba. Nedostane se daleko a se svázanýma rukama padá na vlhkou zem. Strážci se smějí a volají za ní.

„Jistě má naspěch ke svému pánu Satanovi,“ slyší hlas bezzubého muže.

Silné ruce ji zvednou v podpaží a někdo jiný ji popadne za nohy. Hrubě ji vyhodí do vzduchu. Na okamžik se volně vznáší, než dopadne na cosi tvrdého a vyrazí si dech. Zarehtá kůň a svět se začne houpat. Leží v jakémsi voze, tolik je schopna rozpoznat.

„Je tu někdo?“ zašeptá.

Nikdo neodpoví.

Vždyť je dobře, pomyslí si. Ve chvíli smrti jsme stejně všichni sami.

Minoo probudí třes po celém těle. Je ledově studená, jako by celou noc spala u otevřeného okna. Těžko se jí dýchá, jako by jí něco velkého a těžkého sedělo na hrudi.

Přitáhne si příkrývku k bradě, schoulí se do klubíčka. Už se jí mnohokrát zdály strašlivé noční můry, ale žádná se jí takto nedostala pod kůži. Ještě nikdy necítila takovou úlevu, že vidí svůj známý pokoj se žlutobíle pruhovanými tapetami.

Po chvíli se jí snáze dýchá a pomalu se jí do těla vrací teplo.

Pohlédne na mobil. Brzy bude sedm. Čas vstávat.

Minoo vyleze z postele a otevře šatník. Ráda by měla nějaký vyhraněný styl místo stejně nicneříkajících džín, topů a svetrů. Z ramínka stáhne triko v námořnické modři a sama sobě se hnusí. Je tak strašlivě... neprůbojná. Ani nezměnila účes. Nikdy. Co by ale lidé řekli, kdyby najednou přišla do školy s něčím jiným? Zdejší alternativci, jejichž styl se jí tajně líbí, by si o ní tak akorát mysleli, že je jen taková wannabe.

Navíc si strašně nerada kupuje oblečení. Cítí se jako analfabet v knihkupectví. Na jiných jí šaty mohou připadat ošklivé nebo krásné, vidí, jestli sluší tomu, kdo je nosí, ale když ona sama listuje v katalogu nebo stojí v obchodě, sází při výběru na jistotu. Černá. Tmavomodrá. Dlouhá trika. Ne příliš těsné džíny. Ne příliš hluboký výstřih. Žádné vzory. Šaty jsou jako řeč, které rozumí, ale neumí jí hovořit.

Vezme šaty s sebou a vyjde do chodby. Dveře do ložnice rodičů jsou zavřené a v koupelně je na umyvadle v kaluži vody tátova břitva. Minoo hádá, že už je v práci. Maminčin ručník je zavlhlý, tak už také musí být vzhůru, ačkoliv má dnes volno.

Minoo položí oblečení na stoličku, vklouzne do vany a zatáhne sprchový závěs.

Pojednou ucítí kouř. Dá si pod nos pramen dlouhých černých vlasů a přičichne k nim.

Musí si je dvakrát umýt šamponem, než ten nepochopitelný zápach z vlasů zmizí. Pak je zavine ručníkem do turbanu a vyčistí si zuby. Pohled jí utkví na zarámované staré mapě Engelsforsu, která visí vedle zrcadla. Loni si myslela, že jí maminka s tátou dovolí přestěhovat se k tetě Bahar do Stockholmu, aby chodila na gymnázium tam. Nesnáší každé ráno pohled na mapu jako připomínku toho, že pořád ještě dřepí tady.

Engelsfors. Krásné jméno, příšerné město. Uprostřed ničeho, obklopené hlubokými lesy, kde lidé často zabloudí a zmizí. 13 000

obyvatel a nezaměstnanost 11,8%. Fabriku zavřeli před pětadvaceti lety. V centru jsou prázdné lokály. Přežívají jen pizzerie.

Dálnice a železnice vedou hranici středem města. Na východní straně je jezero Dammsjön, benzinové stanice, dílny, zavřená továrna a několik deprimujících sídlišť. Na západní straně je centrum, kostel a fara, oblast řadových domků, dávno opuštěné panské sídlo a *lepší* vilová čtvrť u idylického vodního kanálu.

To tady bydlí rodina Falk Karimi ve světle šedé dvoupodlažní funkcionalistické vile. Stěny pokrývají drahé tapety a většina nábytku byla dovezena z designových butiků ve Stockholmu.

Když Minoο sejde po schodech dolů, maminka sedí u kuchyňského stolu. Denní tisk, kterým se táta ráno probírá, leží na úhledné hromádce na stole. Maminka sedí pohroužena do lékařského časopisu a vedle sebe má obvyklou snídani – kouřící šálek černé kávy.

Minoο si do misky nalije jahodový jogurt a posadí se naproti.

„To je všechno, co budeš jíst?“

„To říká ta pravá,“ namítne Minoο a odpoví jí úsměv.

„Jogurt, ovesná kaše, obložený chléb, jogurt, ovesná kaše, obložený chléb. To časem už není tak zábavné.“

„A káva ano?“

„Jednou pochopíš,“ usmívá se maminka. Pak najednou její oči dostanou výraz, jako by viděly člověku až do duše. „Špatně jsi spala?“

„Měla jsem hrozný sen,“ odpoví Minoο.

Vypráví o snu, a jak jí bylo, když se probudila. Maminka natáhne ruku a sáhne jí na čelo. Minoο ucukne.

„Nejsem nemocná. To nebyla zimnice.“

Minoο vidí, jak maminka náhle zaujímá pozici lékařky. Hlas se jí trochu změní: pojednou je vážný a profesionální. Celá mimika těla je formálnější. Stejně tomu bylo, dokonce když Minoο

byla ještě malá. Když byla nemocná, to tatínek ji opatroval a rozmazloval sladkostmi a komiksy na pokračování. Maminka byla jako doktor, který přichází za pacientem domů na návštěvu.

Dříve to Minoο mrzelo. Nyní se obává, že přejít z mateřské role do role profesní je jakýsi obranný mechanismus. Možná by obyčejnou rodičovskou starost spojenou s medicínskými znalostmi všeho, co může tělo postihnout, nebylo možné zvládnout.

„Měla jsi zrychlený tep?“

„Ano, ale přešlo to.“

„Těžko se ti dýchalo?“

Minoο přikývne.

„Mohl by to být záchvat panické úzkosti.“

„Já nemám panickou úzkost.“

„To není divné, Minoο. Právě jsi začala na gymnáziu. To je velká změna.“

„To nebyla panická úzkost. To se týkalo toho snu.“

Když to vysloví, slyší, jak divně ta slova zní, ale přesně tak tomu bylo.

„Není dobré zadržovat v sobě všechny pocity,“ říká maminka. „Tak či onak se projeví. Čím víc se je člověk snaží ovládat, tím nekontrolovatelněji se pak projeví.“

„Přešla jsi z chirurga na psychologa?“ škádlí ji Minoο.

„Já jsem kdysi skutečně uvažovala o tom, že budu psychiatrem,“ odpoví maminka trochu nabroušeně. Pak se jí něco změní v očích. „Vím, že sama nejsem nejlepší příklad.“

„Nech toho, maminko.“

„Ne. Jsem typická šikovná holčička. Nechci to převést na tebe.“

„To ani neděláš, maminko,“ zamumlá Minoο.

„Řekni, kdyby se to znovu stalo. Slib mi to.“

Minoο přikývne. I když maminka občas trochu příliš dotírá, je skvělé, že se tak stará. A skutečně Minoο ve většině věcí rozumí.

Bože, jak je to smutné, pomyslí si Mino a spolkně poslední lžičku jogurtu. Můj nejlepší kamarád je maminka.

* * *

Vanessa se vzbudí zápachem kouře, který ji štípá do nosu.

Shodí ze sebe přikrývku, běží ke dveřím a prudce je otevře.

V obývacím pokoji ale panuje klid. Žádné plameny neolizují záclony. Z kuchyně se žádný černý jedovatý dým nevalí. Na konferenčním stolku leží karton od pizzy a několik plechovek od piva. Vlčák Frasse leží a oddychuje ve sluncem zalité skvrně na podlaze. Maminka, Nicke a Vanessin mladší bratr Melvin už sedí v kuchyni a snídají. Zcela běžné ráno v ulici Törnrosvägen číslo 17 A, páté poschodí, první dveře napravo od výtahu.

Vanessa zakroučí hlavou, a tehdy si to uvědomí: pach pochází od ní samotné. Páchnou jí vlasy. Jako když byla malá a stála a koukala na nesmyslnou májovou hranici na Olssonově vrchu.

Přejde obývací, projde kuchyní, kde Melvin sedí a hraje si se dvěma lžičkami a dělá, že spolu tancují nad stolem. Někdy je tak neuvěřitelně roztomilý. Je nepochopitelné, že se z padesáti procent skládá z Nickeho genů.

Hodí noční triko na podlahu koupelny a otočí kohoutkem sprchy. Trubka zachrchlá a vytryskne proud studené vody. Od té doby, co Nicke nedal jinak, než že sám vymění několik trubek za nové, je sprcha naprosto nespolehlivá. Maminka protestovala, ale nakonec nechá pokaždé Nickeho prosadit svou.

Vanessa si stoupne do sprchového koutu a téměř se opaří, než se jí podaří nastavit správnou teplotu. Myje si vlasy mamčiným šamponem, který má sladkou kokosovou vůni. Záhadný kouř

v nich však zůstává. Nalije si plnou dlaň šamponu a myje vlasy ještě jednou.

Když se zahalená do županu vrátí do svého pokoje, zapne rádio. Při zvuku hysterických hlasů pronášejících reklamy se všechno zdá být jako obvykle. Vytáhne žaluzie a hned se jí zlepšší nálada. Venku je úplně jasné počasí na lehké šaty. Chce co nejrychleji ven na slunce.

„Okamžitě to ztlum!“ zahuláká Nicke policajtským hlasem z kuchyně. Vanessa ho ignoruje.

To není můj problém, že máš kocovinu, pomyslí si, zatímco deodorantem přejede podpaží.

Oblékne se, vezme kosmetickou taštičku a přistoupí k velkému zrcadlu, které stojí opřené o stěnu.

Ona v něm není.

Vanessa vytřeštěně hledí do prázdného zrcadla. Zvedne ruku a drží ji před sebou. Je tam, naprosto zřetelně. Znovu pohlédne do zrcadla. Nic.

Chvilí trvá, než pochopí, že pořád ještě spí.

Vanessa se usměje. Pokud si je vědoma, že je to sen, měla by být také schopná ho ovládat.

Odloží kosmetickou taštičku a vyjde do kuchyně.

„Ahoj,“ řekne.

Nikdo nereaguje. *Je* skutečně neviditelná. Nicke sedí a podřimuje s hlavou v dlani. Páchne starým pivem. Maminka, která vypadá nejméně stejně unavená, do sebe souká chléb se šunkou a listuje přitom v katalogu z čehosi, co se jmenuje Křišťálová jeskyně. Jen Melvin otočí hlavou, jako by něco slyšel, ale je zjevné, že ji nevidí.

Vanessa se postaví vedle Nickeho.

„Máš dnes kocovinu?“ zašeptá mu do ucha.

Žádná reakce. Vanessa se uchichtne. Je podivně rozjařená.

„Víš, jak tě nenávidím?“ řekne Nickemu. „Jsi tak strašný ubožák, že ani sám nechápeš, jaký zatracený ubožák jsi. To je na tobě asi to nejhorší, že si o sobě myslíš, jak jsi fantasticky dokonalý.“

Pojednou cítí na ruce cosi mokrého a drsného. Pohlédne dolů. Stojí tam Frasse a olizuje jí ruku.

„Co to Fašše dělá?“ zeptá se Melvin jasným hláskem.

Maminka se na psa podívá.

„Člověk nikdy neví, co Frasse provádí,“ odpoví. „Honí asi mouchy, nebo co.“

„Za chvíli tam vletím a to podělaný rádio rozmlátím,“ zakřičí Nicke k Vanessinu pokoji.

Vanessa se zachichotá a pohledem přelétne kuchyň. Na mycím pultu stojí Nickeho oblíbený hrnek, modrý šálek s americkým policejním odznakem a bílým nápisem N.Y.P.D. Jistě si namlouvá, že život policisty v Engelsforsu je srovnatelný s hlídkováním v ulicích New Yorku.

Vanessa táhlým pohybem smete hrnek na podlahu. S uspokojivým třesknutím se rozpadne na dva kusy. Melvin sebou trhne a rozpláče se. Vanessa ihned pocítí trochu špatné svědomí.

„Co to, kruci!“ vykřikne Nicke a vstane tak prudce, až převrátí židli.

„Jaká škoda, že tentokrát nemůžeš vinit mě,“ řekne Vanessa vítězoslavně.

Nicke zírá přímo na ni. Jejich pohledy se setkají. Šok jí vyšle malé elektrické výboje podél páteře.

On ji vidí.

„Koho jinýho bych měl, do háje, vinit?“ zasyčí.

Melvin kvílí a Nicke ho zvedne, pohladí ho po čokoládově hnědých zacuchaných vláskách.

„Nono, chlapče, nono,“ utěšuje ho, zatímco hází hněvivé pohledy po Vanesse.

„Vanesso, co to děláš?“ řekne maminka svým nejunavenějším hlasem.

Vanessa na tu otázku nemá žádnou uspokojivou odpověď. Kde vlastně tenhle sen začíná a končí?

„Vy jste mě celou dobu viděli?“ zeptá se.

Maminka ihned zbystří.

„Vzala sis něco?“

„Vy snad nejste normální!“ vykřikne Vanessa a vyřítí se do haly.

Teď už je vyděšená, k smrti vyděšená, ale nechce to dát najevo. Místo toho se obuje a popadne tašku.

„Nikam nepůjdeš!“ volá maminka.

„Chceš, abych vynechala školu nebo co?“ zakřičí na ni Vanessa a zabouchne za sebou venkovní dveře takovou silou, až se rána rozlehne na schodišti.

Řítí se ze schodů, vyběhne hlavním vchodem a šikmo přes ulici na zastávku pětky, kde zrovna dostihne autobus.

V autobusu našťestí nikoho nezná. Posadí se až úplně dozadu.

Jsou jen dvě vysvětlení tohoto šíleného rána. Jedno, že se zbláznila. Druhé, že znovu usnula. Když byla malá, stávalo se jí to dost často. Maminka s potěšením Vanessu zesměšňuje a vypráví, jak se kdysi jednou posadila a vyčurala se na koberec v hale. Vanessa si stále ještě pamatuje, jaké to je nacházet se v takovém stavu mezi spánkem a bdělostí. V hloubi duše ale cítí, že toto bylo něco zcela jiného.

Usnula jsem, rozhodně.

Druhé vysvětlení je příliš děsivé.

Vanessa se dívá oknem ven, a když autobus vjede do tunelu, zahlédne svůj odraz ve skle. Zírají na ni dvě nenalíčené oči.

„Do hajzlu,“ zamumlá a začne se hrabat v tašce.

Jediné, co najde, je starý lesk na rty. Taštička s líčidly zůstala ležet doma na podlaze. Vanessa nešla do školy nenamalovaná, co

jí bylo deset let, a nemá chuť začít s tím nyní.

Jedno trauma toho rána stačí.

Autobus pokračuje pustou průmyslovou čtvrtí. Máma často mele o tom, jak fabrika byla chloubou města, když byla malá. Člověk mohl být hrdý, že pochází z Engelsforsu. Vanessa nechápe, na co by měl být hrdý. Město muselo být už tehdy stejně ošklivé a nudné, jako je teď.

Autobus přejíždí železnici a vjede do západní části města. Za okny se nyní míhá to, co máma posměšně nazývá *Bergslagenské Beverly Hills*. Velké vily jasných barev obklopené pěstěnými zahradami. V této části města jako by slunce svítilo trochu víc. Tady bydlí ti, co mají peníze. Lékaři. Těch několik málo úspěšných majitelů obchodů. Potomci patronů fabriky.

Ke gymnáziu to je stále ještě kus cesty. Leží podivně daleko od centra.

Jako vězení, izolované od zbytku civilizace, pomyslí si Vanessa.